IX. évfolyam. Celldömölk, (Kis-Cell) 1907. március 10. 10. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni : kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő :
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

Uj küzdelem uj fegyverek.

Bármennyire szeretnénk is egyéb aktualitásokkal foglalkozni, a közjóért aggódó lelkünket szinte állandóan köti le a mozgolódó földmives munkásság és a jajgató földbirtokos osztály. És mikor a kérdéseket mérlegeljük, a természetes „kövekezmény" hogy a kivándorlás által okozott bajok is eszünkbe ötlenek. A munkás kérdés, a kivándorlás és az OMGE által követelt represszáliák szoros összeköttetésbe állanak egymással.

Sokáig chaotikus zürzavar uralkodott e nagy fontosságu kérdések megoldása tekintetében. Ugy a hatóságok mint a törvényhozás nem tudtak egyöntetü megállapodásra jutni, hogy miként oldhatnák meg a munkás kérdést és a kivándorlás okozta sulyos nehézségeket. A gazdák tulzottan szigoru rendszabályokat kivántak életbe léptetni, a munkásság ellen, amelyek éppenséggel nem méltók egy szabadságjogaira büszke kulturállamhoz. A kormány és a törvényhozas pedig haboztak, nem tudván mit tenni. A hatóságok nem kapván felsőbb helyről direktivákat, hol tulszigoruan léptek fel a munkásszervezkedéssel szemben, hol teljes tehetetlenséggel nézték mint terjed, nő a mozgalom anyagi károsodására a gazdaközönségnek.

Végre most direktivákat kaptak ugy a hatóságok, mint a közvélemény a munkásmozgalmak, — és a kivándorlással szemben követendő magatartás tekintetében. A remült gazdák oly kivánságokkal fordultak a törvényhozáshoz, a melyek messze tulhaladják a normalis megrendszabályozás határát és sok tekintetben, ha a kérdések meghalgattatnának — statáriális állapotok teremtenének.

E kivánságok között szerepelnek az esküdtbiróság felfüggesztése sajtó ügyében, a földmives munkás szabad költözködési jogának megröviditése és a gyülekezési jog eltiprása. Csupa olyan rendszabály, amelyek homlokegyenest beleütköznek a negyvennyolcas törvényekbe. A szabadság és polgári jog barátai méltán aggodalommal látták e kérvényt bevonulni a törvényhozásba, mert joggal tarthattak attól, hogy amilyen paprikás a hangulat a munkásszervezkedés ellen, ez a reakciós izü kérvény még meghallgatásra talál.

Szerencsére nem igy történt. Illetékes helyről a belügyminiszteri és igazságügyminiszteri székről hangzottak el azok a kijelentések, a leghatározottabban visszautasitották azt a kába feltevést, hogy Magyarországon reakciót lehet csinálni. — Nem kell félnie attól senkinek, hogy a sajtószabadság vagy az esküdtbiróskodás és a költözködés, a munka szabadsága ellen történnék valami nálunk. Mindezen jogokat illetékes helyről nemcsak hogy meg nem röviditeni, de fejleszteni akarják és fogják is. Ennek ellenében minden gazda számithat arra, hogy a munkás mozgalmakat vissza fogják szoritani a törvényes keretekbe és hogy kivándorlás ellen minden áldozatra kész a jelenlegi regime, természetesen jogok és törvények sérelme nélkül. Békés akció fog megindulni a helyzet szanálására és ennek sikeréhez feltétlenül szükséges, hogy mind a két fél, ugy a munkásság mint a gazdaközönség szelid türelmet tanusitson, mert egymás nélkül sem a mezei munkás, sem a munkaadó meg nem lehet,

Jellemképzés az iskolában.

— Irta : BEÖTHY ZSOLD. —

Ma akik immár ősz fejjel gondolhatunk vissza a multakra, bizonyára mind tanuskodhatunk róla, hogy félszázad előtt alig volt deák ebben az országban, akiknek szivébe ne éltek és ajkáról ne hangzottak volna a nagy Eötvös szavai: Vajjon csak a haszon-e mérlege tetteinknek ? Ha ugy, akkor Leonidás dicső halála balgaság. — A szellem, mely e szavakat sugalja, hála istennek él még iskoláinkban, tanrendszerekben és erköicsi felfogásukban, de hogy zavartalanul él-e, a régi lelkesitő ha-

TÁRCA.

Esik . . .

(Vége.)

Jolán behunyta szemét, fejét Ernő vállára hajtja; az idő pedig gyorsan, észrevétlenül repül . . . Az óra mutatók, mintha irigyelnék boldogságukat, sainte óriási sebességgel száguldanak a fehér mezőnyön . . .

Megint ütött egyet a kakukos óra . . .

Ereikben a vér borzasztóan, eszeveszetten lüktet, szüzes, észbontó csókokat váltanak.

— Jolán !
— Ernő ! — hangzik szüntelenül.
— Szeretlek !
— Édesem.
— Mikor látlak ?
— Csak holnapután.
— Miért nem holnap ?
— Te édes !
— Menj már !
— Még nem.
— Mindjárt itthon lesznek.
— Akkor megyek.
— Várj még . . . még . . .
— Angyalom.
— En ugy szeretem az esőt,
— En is. Hisz' mindent annak köszönhetünk
— A boldogságot is ? !
— Azt is, mindent.

A kékernyői lámpa szelid, jámbor sugarai rájuk vetődnek. S ők pedig suttognak, incselkednek és igen boldognak érzik magukat.

Kip ! Kop ! — hallatszik egyfolytában, ismételve : az eső szomoruan, egyhanguan verdesi az ablakot, de őket az nem zavarja. Hisz' különös, csodás világban járnak, virágok, vérpiros virágok között : a mély tiszta szerelem világában. Nem beszélnek a holnapról, nem esküsznek egymásnak örök hüséget, nincsenek tisztátalan vágyaik ; hanem csak szeretnek az első szerelem nagy érzésével. A leányka arcára rózsákat fest az érzelem, a fiu pedig átszellemült tekintetével simogatja, körülcsókolja mindensége dus, szőke aranyhaját . . .

Künn esik, hullanak a nagy, nehéz, kövér esőcseppek . . .

* * *

Öreg ember, öreg asszony egymást nézve hallgatják az esőcseppek monoton kopogását s képzeletük az emlékezés szárnyán vissza száll arra az időre, mikor azok a nagy kövér esőcseppek hullottak.

— Kip — Kop ! — de másképp hangzott ez ezelőtt . . ,

negyedi Szabó Béla.

Sirolin
„Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást)

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche" eredeti csomagolást.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche"
Kapható orvosi rendeletre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

tással éle és hogy meddig fog élni? arról feleljenek azok, akik ilyen modoru ostrommal, ilyen áldozatok kevésbevételével törnek közoktatásunk reformjára. Talán legnagyobb szenvedélylyel támadják tanitásunknak épen azt az ágát, melyet az erkölcsi nevelés szempontjából azt hiszem, egy értelemmel, kiválóan, nélkülözhetlenül fontosnak tartunk: a történelmet. Nem kell mondanom, hogy erkölcsi és pedagogiai felfogásunk egyrészt leszámolt a merőben nyers erőt képviselő hóditók kultuszával, de nem mondhat le azoknak a tanulságoknak értékesitéséről, melyeket a nemzeti életnek és vezetőinek küzdelme a közjó, közszabadság és közhaladás érdekében. E tanulmányok közül nem zárhatjuk ki a hadi életet és azokat a dicső hőseit, kik a nemzeti közjó érdekében és védelmében a legnagyobb áldozatkészségnek, az élet kockára vetésének, sőt fenséges feláldozásának példái.

Nem szabad, sőt nem is lehet elfelejtenünk, hogy egész szellemi éltünk legmagasabbra emelkedett és legjellemzőbb ágának, költészetünknek, kezdetétől Arany Jánosig, legszabadabb és legkedvesebb erkölcsi iskolája: történetünk volt. A modern pedagogiai antihistorizmusban, öntudatosan vagy tudatlanul, mindig rejlik bizonyos bomlasztó elem a nemzeti érzésre nézve. Már pedig ha erkölcsi nevelésről és jellemképzésről beszülünk, a nemzeti érzésnek a maga történeti folytonosságában való sértetlen, szent épséget a magyar jövő szolgálatában álló magyar iskolának egész lelkével ápolnia kell. De nem folytathatom a példákat és vonatkozásokat. Azt hiszem az előszoroltak is elég világos és szomoru tanuságot tesznek arról, hogy milyen befolyásokkal és nehézségekkel áll szemben iskolánk, mikor növendékeiben az erkölcsi nevelés legfelsőbb celjául az érzés és akarat önzetlenségét igyekszik élő és ható erővel fejleszteni.

A jellemképzés fő eszközeit tekintve nem mondhatjuk rózsásabbnak a mi mai középiskolánk helyzetét. Ez a fő eszköz valóban megragadóbb és mélyebben ható minden fegyelmezésnél, minden magyarázatnál, sőt minden olvasmánynál — az eleven példa. Tehát a kötelességteljesitő feláldozóan munkálkodó, igazságos derék tanár példája, a növendékre való hatásában, még nem oly régmultban, csak a családi élet példáival osztozott, sőt ezek által készen és tisztelve támogatott tekintélyével a legelső sorban állott. Ez a tekintély is megváltozott, sőt foszladozóban van, egyrészt szülei házaknál idegenkedő bizalmatlankodása által, melyek gyakrabban nézik a tanitót gyermekeik előmenetele vizsgáztató és itéletmondó gátjának, mint oktató és nevelő jótevőjének. Másrészt a társadalmi és irodalmi támadásoknak szenvedélyesen sértő és igazságtalanul általános tó módja miatt, melyeknek egy egy rövid sora vagy röpke szava nagyobb pusztitást végezhet a fiatal lelkekben, — mint a mit száz lelkes tanár verejtékes munkája jóvá tehet.

De nem erről kivánok szólani, hanem inkább a példáknak hihetetlen elszaporodásáról. A gyermekeknek idő előtti bebocsátása a felnőttek életköreibe, figyelmöknek és érdeklődésüknek divatos és tetszelgő foglalkoztatása érettségüket meghaladó tárgyakkal, de különösen a korai ujságolvasás: mindez rendkivüli mértékben növel a képzelődőkre ható példák sorát. Nem oly nagyságáról szólok a kornak, kknek tényemintegy a természet törvényeiből, a maga fenséges energiájával hat be nagyok és kicsinyek lelkébe egyaránt, mint ahogy a mi fejlő szellemünkben behatott egykor Kossuth és Deák alakja, ez csak áldása a tanulónak s mintegy a gondviseléstől ajándékozott támogatása az iskola erkölcsi munkájának. De az emlitett csatornákon már a tarsalgók. a hirlapi ujdonságok, az utca hősei is a vonzó példa erejével foglalkoztatják tanulóink képzeletét, a balvégzetü hirhedtségnek, a könnyü és csábitó sikereknek, a csillogó léhaságnak és üres szájasságnak hősei talán éppen ugy mind az igaz érdeme. Ime a jellemképzésre törekvő szürke tanár versenytársai a példaadásban. Minél könnyebben férkőzhetnek ezek a növendékek lelkéhez s minél jobban nő a számuk, a tanár példája, a jellemképzésnek ez a leghatásosabb iskolai eszköze, ép annyit veszit hatásából és jelentőségéből.

De most már mindaz, a mit igy néma fájdalommal, de a sötét szinezés szándéka nélkül elmondottam; ugy tünhetik fel, mint az élet fejlődésének olyan következése, modern kifejezéssel élve: az evolutiónak olyan foka, melynek elleneben allig tehetünk valamit. Az iskolának erkölcsi nevelő hatása bizonyára abban a mértékben lesz egyre nehezebbé, küzdelmesebbé, a milyenben a növendékeire gyakorolt erkölcsi befolyások külső köre tágul. A szerzetek rendházaiban. a protestáns kollegiumok régi internátusaiban a fejlődő lelkeket jó formán az iskola maga kormányozhatta. Majd a családdal kellett osztoznia, de hosszu időn át csak magával a családdal, a a patriarkális, elszigetelt életet élő családdal, mely miveltségi fokának megfelelően, az iskolának bizonyos áhitattal és szigorral járt mindenben a kezére és fiait, a tanuló évei alatt, inkább az iskoláeinak, mind a magáénak tekintette. Amind azt a patriarkális élet bomlott, a tanuló mint közelebbi egyre bensőbb érintkezésbe jutott a társadalommal s ime a külső élet, sokszerü, mozgalmas és zajos, tiszta és zavaros hullámaival, természetesen mind nagyobb részt vesz erkölcsi valójának alakitásában s egyre szükebb térre szoritja az iskola hatását. Az idő kerekét nem fordithatjuk vissza, de nem is akarjuk.

A mind nem juthat eszünkben sem közoktatásunk mai rendjének egészében vagy részeiben való birálata ellen, emelni szót, hiszen magünk is buzgó részt veszünk benne, nem akarunk és egyes tagjai működésének birálata ellen, szóval bármely iskolánkra vonatkozó kritika ellen, amely komoly ügyszeretetből és készültségből ered, ép oly kevésbé kivánjuk iskolánkat elzárni az élettől, melynek körében s a melynek számára dolgozunk. Nem is az élet közelsége, megsokasodott vonatkozásai, megerősödött befolyása forrása azoknak a bajoknak, melyekre utaltam, hanem az, hogy életünket, mely befolyást keres és gyakorol az iskolára, nem hatja át ennek az iskolának, sőt talán általában az iskola feladatainaak komoly felfogása és tisztelete. Mit mondjunk arról a tudományos és társadalmi mozgalomról, mely középoktatásunk szükséges reformjának zajos tárgyalását az emberbutitás szólamának hangoztatásával kezdte és folytatta egy éven át? Hallottunk valami ehhez hasonlót a müvelt világ oktatásügyi történetében? Külföldon is bizonyára sürün hangzanak erős támadások, egyre másra készülnek és szállnak ikra radikális reformtervek, de ki merem mondani: sohase az iskola ellen való izgatással, sohasem a felelőség komoly érzete nélkül, sohasem ama nagy erkölcsi érdekek kockára vetésével, melyeket a rendszerében elitélt iskola kezében tart.

Ezt a tiszteletet kivánjuk mi is az iskolának, legalább feladatának és ifjuságának. E tiszteletre irányitó és kétségtelen példát kivánjuk közéletünk vezetőitől, a maga érdekeinek megbecsülését ebben a tiszteletben társadalmunktól, hivatásának e tisztelet tanusitotta nemes felfogását tanárságunktól, a maga jövőjének e tisztelet által való védelmét nemzetünktől. Nem magunknak kérjük, hanem ügyünknek, mely ép annyira az övék, mint a miénk. Nézzünk körül: az iskola tisztelete mindenfelé legelső, legszembetünőbb erkölcsi bizonyiteka a nemzeti müveltségnek. Csak az a tisztelet, az igazi közmüveltség épségének és erejének ez a bizonysága orvosolhatja meg nálunk is azokat az égő sebeket, melyekre rámutattam, csak az avathatja az élet hatását az iskolára elevehitővé, veszedelem nélkül, csak ez erősitheti meg felelőségérzetünket, csak ez ad kétségtelen jogot a társadalomnak arra, hogy az iskola erkölcsi eredményeiért is felelősségre vonjon bennünket. A testi egészség edző levegője a hegyek és tengerek tiszta környéke, hová szemét, por, gőz nemér: a lelki erősödéssé is ilyen. A mint az ember szeretetreméltóvá csak a szeretet levegőjében érhet, tiszteletreméltóvá, azaz jellemmé is csak a tisztelet levegőjében fejlődhetik. Ezt a tiszteletet, az erkölcsi nevelésnek és jellemképzésnek azt a föltételét kérjük a magyar iskolának.

Csevegés az asztalnál.

— **Móric a férj és a felesége.** —

A férj: Hallod feleség, ma nagy napunk volt a városházanál.

Felesége: Micsoda nagy nap? Nem értelek.

A férj: Leszavaztuk a katonákat.

Felesége: Móric! Isten a világ felett, nem vagy te megzavarodva? . . . Miféle katonákat szavaztatok le?

A férj: Hát leszavaztuk a katonákat, azokat. akiket a honvédelmi miniszter Celldömölkre szánt állandó tanyára.

Felesége: És miért szavaztátok le?

A férj: Hogy ne lábatlankodjanak nekünk itt, hogy ne pengessék sarkantyuikat az ujonnan készitett aszfalton s hogy ne drágitsák meg jobban amugy is drága piacunkat.

Felesége: Móric! azt mondom én neked, hogy a ti leszavazástoknak semmi más oka nincsen, mint az, hogy gyávák vagytok, féltek a katonáktól.

A férj: Legyen neked igazad.

Felesége: Hogy nekem legyen igazam? Ezt akarod te és én mondom neked, hogy igazam is van. Valósággal skandál, hogy a katonákat leszavaztátok s ezzel megakasztottátok a város nagyranövését, szaporodását, forgalmát, stb. — Móric! én akarom, hogy katonák legyenek. S ha nem lesz, nem hoztok, majd hozok én, de nekem muszáj igazamnak lenni.

A férj: Még megérem, hogy csakugyan a nyakamra hoz egy katonát . . . (Az asztaltól sietve távozik.)

Viszhang.

Mikor a hűs erdőn járok,
Mindenünnen neved hallom,
Falomb, virág, csörgő patak,
Suttogó szél s madárajkon.

Csalódás az . . . csak a viszhang
Incselkedő hamis hangja,
Amit érző szivemtől hall.
Százszor visszamondogatja! . . .

Galeotto.

UJDONSAGOK.

Március idusán.

(H. J.) . . . Megmozdul az alvó föld ; a természet életre kel . . .

Közelg a magyar nemzet legfenségesebb ünnepe: március 15-ike. Nincs a hazában oly magyar ember, kinek szive meg ne dobbanna március 15-ének hallatára ! S mig a Karpatoktól Adriáig csak egy, csak egyetlenegy magyar sziv is dobog, addig nem hal ki, addig élni fog a márciusi nagy napok emléke.

Valóban nagy napok voltak . . .

A magyar nemzet önállóságának, a zsarnokság pusztulásának s a béklyók lehulltának első szabad pillanata március 15 ike.

Kunyhók, paloták fényesek lesznek az égő gyertyáktól s a tavaszi szellőben meg-meglobog a nemzeti trikolor . . . Ezer meg ezer helyen megismétlik halhatatlan Petőfink „Talpra magyar"-ját, a szabad magyar sajtó első szabad termékét.

. . . Ötvenkilenc éve annak, hogy a nemzet legjobbjai csatasorba álltak elnyomott hazánk felszabaditásaért ; ötvenkilenc éve, hogy a nemzet szemfényei elhullottak értünk.

A hálás utókor méltó fog lenni nagy hőseink dicső emlékéhez. Szenteljük e napot, a szabadságharc évfordulojat azok emlékének, akik ötvenkilenc évvel ezelőtt harcoltak a magyar haza szabaddá tételéért. Áldozzunk a nagyok, a dicsők emlékének s mutassuk meg magyar voltunkat a hazaszeretet minden látható jelével.

Elmélkedjünk . . : idézzük fel képzeletünkbe a 48-as idők dicső emlékeit ; meritsünk bátorságot nemzeti martyrjaink tetteiből ; s bátran, erős kitartással fogjunk a nemzet nagygyá, hatalmassá tételéhez s ha pillanatra sem tévesztjük szem elől eme mondást : »A haza mindenek előtt !« akkor nem fog beteljesülni rajtunk ama szomoru jóslat, amit a költő a vigasztalan jövőbe való latomással előre megjövendölt :

„Elsírnak majd északi vad szelek
S idegen nép tombol hamvaitok felett !"

— **Jakab ur sajtópere.** Jakab Bódog ur, a celldömölki járas ismert derék, humánus főbirája által lapunk ellen inditott sajtópereben szerdan hallgatta ki szerkesztőnket a győri kir. sajtóügyi vizsgalóbiró megkeresésére a celldömölki kir. járásbirósag, A főbiró ur vádlevelében azon kifejezésekct inkriminálja, amelyben mi az ő eljárasát a simonyi-i körjegyző választásnal erőszakosnkk neveztük s pasáskodásnak minősitettük. Ezért perelte be lapunkat Jakab Bódog ur, az ismert pasa főbiró. Az inkriminált cikkért szerkesztőnk vállalta a felelősséget s kihallgatása alkalmával tiz tanunak a kihallgatását kérte. akik a főbiró ur által inkriminált közleményünkben foglaltak valódiságát — mint a választásnál jelenvolt szem- és fültanuk — minden kétséget kizárólag igazolni fogják. Hogy mi rágalmaztunk volna, majd kifog tünni a tanuk kihallgatásából s Jakab ur meg fog győződni, hogy mi csak az igazságot irtuk meg. Ha azért a közleményért, amelyet a főbiró ur besajtóperesitett, elitélnek bennünket s ebben a főbiró ur nyertes lesz, akkor mi nyomban beperel jük a csillagokat, — hogy nem ragyognak allandóan az égen s mi is megnyerjük ezt a pert. Igazunk tudatában nyugodtan nézünk a sajtóper elé.

— **Jubiláló tanitó.** Hosszu negyven esztendő óta működik már a tanitói rögös pályán Polgár István jánosházai kántortanitó. Barátai és tisztelői e nevezetes évfordulót nem hagyták csak amolyan könnyedén elsuhanni a semmiségbe. — Ünnepet rendeztek a tiszteletére, melyen a kartársak nevében Pungor Irén tanitónő üdvözölte a jubilánst, Este a Polgári Daloskörben folytatódott az ünneplés.

— **Szinészet.** Fürdei Miksa szintársulata Jánosházán a közönség élénk érdeklődése és pártfogása mellett tartja előadásait. Nagy hátrány azonban a szintársulatra, hogy nincs megfelelő nagy terem J á n o s h á z á n az előadások megtartására.

— **Darabant vendégek Vönöckön.** A gyaszos emlékü néhai darabant-kormánynak két tagja, — Vörös Laszló volt kereskedelmi és Feilitsch Arthur földmivelésügyi ügyvivők a héten Vönöckön dr. Miskolcy Imre földbirtokosnál voltak látogatóban s itt busultak az elmult aranjeuzi szép napok felett s aggódtak a hazáért. A néhai darabant miniszterek szerdán az esti gyorsvonattal utaztak el a kiscelli állomásról Bpestre.

— **Müvészestély.** A kiscelli Leányegylet f. hó 23-án rendezendő müvészestélye iránt, melyről már volt szó lapunkban, a közönség széles rétegében élénk érdeklődés nyilvánul. A fővárosból jövő müvészek jóhirneve. eleve is kezeskedik a Leányegylet müvész estélyének magas szinvonalaról. A müvészestélyre jegyek már most kaphatók Német Markus és Bettler Pál divatáru kereskedők üzletében. A jegyek ára : I. hely 4. korona, II. hely 3 korona, állóhely 2 korona. A müvészestély rendezősége ezuton is kéri mindazokat, akik az estélyen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek jegyeiket lehetőleg előre megváltani, nehogy az előadás napján, a pénztárnál torlódas alljon elő.

— **Áthelyezett törvényszéki elnök.** Szabó Elek dr komáromi kir. törvényszéki elnököt, Szabó Imre dr. kiscelli kir. járásbiró fivérét saját kérelmére a veszprémi kir. törvényszékhez helyezték át, mint elnök

— **Március 15 ikét** a kath. Legényegylet megfogja ünnepelni városunkban. Az ünnepség programmját ma állapitják meg.

— **Megégett kisleány.** A szomszédos Vassimonyi községben Kajtár Imre gazdálkodónak 1 és fél éves kisleánya szerdán a szobában a kályha körül játszott, miközben a kályhából egy szikra kipattant s a kisleány ruhája meggyuladt. A szülők kint az udvaron voltak elfoglalva, mire bementek, a kislány sulyosan összeégett. Az orvosok remélik, hogy a kisleányt megmenthetik az életnek.

— **Pápa vármegye.** A pápaiaknak régi vágya, hogy Pápa vármegyét alakithassanak. Most ismet erősen dolgoznak Pápa vármegye létesitésén s az uj megyebe Kiscellt is beszándékoznak keblezni. Még sok viz lefolyik addig a kis gyér vizü Cinca patakon is, mire a pápaiak óhaja teljesedésbe megy.

— **Sárvár igazságügyi palotát épit.** Sárvár halad, egyre halad. Most már szüknek bizonyulnák ott a kir. járásbiróság és telekkönyvi hivatal helyiségei is. A sárváriak mozgalmat inditottak igazságügyi palota épitése iránt. A város ingyen telket ad e célra.

— **Pénzintézeti tisztviselők gyülése.** A dunántuli pénzintézeti tisztvisölők egyesülete folyó évi március hó 24 én, Szombathelyen, a városháza nagytermében közgyülést tart.

— **A szőlőhegyekről.** Ugy a Ság, mint a Somlyohegyen, szorvanyosan megkezdették már a metszést. Egyes szőlősgazdák állitása szerint, az idei nagy hideg dacára a szőlővesszők elég jol telettek. Ezt ezonban, azt hisszük csak később lehet teljeséggel megállapitani.

— **Az iparosok és az ipartörvény.** A kisiparosok marcius 24-én és 25-én Budapesten országos kongresszust tartanak, amelyre az előkészitő-bizottság meghivja a kereskedelmi kormányt és az ország összes ipartestületeit. — A kongresszusnak egyetlen targya lesz a kisiparosok állásfoglalása az ipartörvény módositása ügyében.

— **Villamos világitás Jánosházán.** Benyó Sándor jánosházai vendéglös saját használatára motorikus üzemre villamos világitást rendezett be. A villamos erőt ipari célra is felfogja használni.

— **Havi baromvásárunkra** csütörtökön meglehetős mennyiségben történt felhajtás s eladások is szépen történtek.

— **A kártevő rovarok ellen.** A földmivelésügyi miniszterium rendelettel utasitotta a közigazgatási hatóságokat, hogy a birtokosokat a hernyók, lepketojások, a vértetü és a darázsfészkek irtására szigoruan figyelmeztessék, mert a mulasztók kihágást követnek el és 100 korona pénzbüntetéssel sujtandók.

— **Rendelet a vadorzók ellen.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a vadorzók ellen. A belügyminiszter kimondotta, hogy a ki fegyverrel idegen vadászterületre lép s mielőtt fegyverét használta volna, tetten érik, az engedély nélkül való vadászás által elkövetett cselekmény véghezvitelét nemcsak megkezdette, hanem be is fejezte ; a vadorzók tehát nem védekezhetnek azzal a szokásos kifogással, hogy vadat nem lőttek, mert a hatóságok a szigoru birsagot minden körülmények közt kiróják rajuk.

— **Magyarország és Ausztria adóssága.** Az angol statisztikai hivatal kimutatása szerint Magyarország 226,343.000 koronával, Ausztia pedig 386,480 000 koronaval tartozik.

— **Harc a cukorrépa termelők és gyárosok között.** Még a mult év őszén megirtuk lapunkban, hogy a vasmegyei és a szomszédos veszprémmegyei földbirtokosok értekezletetet tartottak s ezen az értekezleten kimondották, hogy a cukorgyáraknak az eddig fizetett árért répát nem termelnek s különösen sok kifogások van a gazdáknak a répa lemazsalásnal. Ugylátszik a répatermelő gazdaknak a cukorgyárak ellen irányuló ebbeli harca mind szélesebb mederben terjed, mert a sopronmegyei répatermelők február hó 25 én Sopronban tartott értekezletükön egyhangulag elhatarozták, hogy répat nem termelnek a cukorgyarak részére, ha azok a szövetségben levő három répatermelő csoport méltányos kivánságát nem teljesitik. Az értekezleten kimondottak, hogy a harom csoport közül akármelyik is csupán akkor köthet a gyarakkal szerződést, ha a szövetségben levő valamennyi termelő egyarant megkapja a kikötött minimalis árt. Ha egyik vagy másik csoport esetleg megkapja a kért repaárt, a többiek nem kapnak meg — akkor egyik csoportnak sem szabad szerződnie a gyárakkal. Az értekezleten résztvettek : a kapuvári, csornai prépostsági, szanyi püspöki. veszkényi, eszterhazai és szováthi uradalmak, az enesei gazdák, Mihályi és Iván vidékének répatermelői.

— **Négy gyakorlat egy évben.** Ez évben a hadügyminiszter legujabb rendelete szerint, összesen négy fegyvergyakorlatot tartanak. És pedig kettőt tavasszal és kettőt nyáron A tavaszi fegyvergyakorlatok március 20-án és április 15 én lesznek. Ekkorra hivják be a tartalékosokat. A nyári gyakorlatokat julius derekán és augusztus 28-án tartják meg. A tartalékos tisztek fegyvergyakorlatáról külön rendelettel fog intézkedni a miniszter.

— **A közvetlen adófizetés kiterjesztése a vármegyei pótadókra.** A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően elrendelte az összes vármegyei törvényhatóságoknak, hogy a kis és nagyközségekben mindazon adófizetőktől, akiknek összes varmegyei pótadójuk a 200 koronát meghaladja, a varmegyei pótadókat csupán a kir. adóhivatalok vehetik föl. Szóval a 200 koronánál több varmegyei pótadót fizető polgárok ezentul e cimen fizetendő adójukat nem a községi pénztárakba, hanem az állami adóhivatalba kötelesek befizetni.

— **Csatáry Károly** széles körben ismert szombathelyi uriszabó, a tavaszi idényre már megkapta magyar, angol, és francia szövet ujdonságait, melyekből dus választek áll raktáron a m. t. megrendelőknek. Aki divatos, elegáns szabásu ruhat óhajt magának, az minden esetre helyesen teszi, ha Csatáry Károlyhoz fordul s szükségletének beszerzése végett.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvü, gazdagon illusztrált főárjegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemü szelid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőráruk stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	K 3.—
System Roskopf patent óra	K 4.—
Svájci eredeti „system Roskopf patent	K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf" nikkel rem.	K 7.—
Ezüst remontoir óra „Glória" müvel	K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel	K 11.50
Ébresztőóra K 2.90, Konyhaóra	K 3.—
Schwarzwaldi óra K 2.80, Kakukóra	K 3.50

Minden óráért 3 évi irásbeli jótállás. — Nincsen kockázat! Becserélés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Első óragyár és szétküldési áruház, Brüx 1426 szám. (Csehország.)

tással éle és hogy meddig fog élni? arról feleljenek azok, akik ilyen modoru ostrommal, ilyen áldozatok kevésbevételével törnek közoktatásunk reformjára. Talán legnagyobb szenvedélylyel támadják tanitásunknak épen azt az ágát, melyet az erkölcsi nevelés szempontjából azt hiszem, egy értelemmel, kiválóan, nélkülözhetlenül fontosnak tartunk: a történelmet. Nem kell mondanom, hogy erkölcsi és pedagogiai felfogásunk egyrészt leszámolt a merőben nyers erőt képviselő hóditók kultuszával, de nem mondhat le azoknak a tanulságoknak értékesitéséről, melyeket a nemzeti életnek és vezetőinek küzdelme a közjó, közszabadság és közhaladás érdekében. E tanulmányok közül nem zárhatjuk ki a hadi életet és azokat a dicső hőseit, kik a nemzeti közjó érdekében és védelmében a legnagyobb áldozatkészségnek, az élet kockára vetésének, sőt fenséges feláldozásának példái.

Nem szabad, sőt nem is lehet elfelejtenünk, hogy egész szellemi éltünk legmagasabbra emelkedett és legjellemzőbb ágának, költészetünknek kezdetétől Arany János, leggazdagabb és leghatalmasabb erkölcsi iskolája: történetünk volt. A modern pedagogiai antihistorizmusban, öntudatosan vagy tudatlanul, mindig rejlik bizonyos bomlasztó elem a nemzeti érzésre nézve. Már pedig ha erkölcsi nevelésről és jellemképzésről beszülünk, a nemzeti érzésnek a maga történeti folytonosságában való sértetlen, szent épséget a magyar jövő szolgálatában álló magyar iskolának egész lelkével ápolnia kell. De nem folytathatom a példákat és vonatkozásokat. Azt hiszem az elősoroltak is elég világos és szomoru tanuságot tesznek arról, hogy milyen befolyásokkal és nehézségekkel áll szemben iskolánk, mikor növendékeiben az erkölcsi nevelés legfelsőbb celjául az érzés és akarat önzetlenségét igyekszik élő és ható erővel fejleszteni.

A jellemképzés fő eszközeit tekintve nem mondhatjuk rózsásabbnak a mi mai középiskolánk helyzetét. Ez a fő eszköz valóban megragadóbb és mélyebben ható minden fegyelmezésnél, minden magyarázatnál, sőt minden olvasmánynál — az eleven példa. Tehát a kötelességteljesitő feláldozóan munkálkodó, igazságos derék tanár példája, a növendékre való hatásában, még nem oly régmultban, csak a családi élet példáival osztozott, sőt ezek által készen és tisztelve támogatott tekintélyével a legelső sorban állott. Ez a tekintély is megváltozott, sőt foszladozóban van, egyrészt szülei házaknál idegenkedő bizalmatlankodása által, melyek gyakrabban nézik a tanitót gyermekeik előmenetele vizsgáztató és itéletmondó gátjának, mint oktató és nevelő jótevőjének. Másrészt a társadalmi és irodalmi támadásoknak szenvedélyesen sértő és igazságtalanul általános tó módja miatt, melyeknek egy egy rövid sora vagy röpke szava nagyobb pusztitást végezhet a fiatal lelkekben, mint a mit száz lelkes tanár verejtékes munkája jóvá tehet.

De nem erről kivánok szólani, hanem inkább a példáknak hihetetlen elszaporodásáról. A gyermekeknek idő előtti bebocsátása a felnőttek életköreibe, figyelmöknek és érdeklődésüknek divatos és tetszelgő foglalkoztatása érettségüket meghaladó tárgyakkal, de különösen a korai ujságolvasás: mindez rendkivüli mértékben növel a képzelődökre ható példák sorát. Nem oly nagyságairól szólok a kornak, k knek tenye mintegy a term szet törvényeiből, a maga fenséges, energiájával hat be nagyok és kicsinyek lelkébe egyaránt, mint ahogy a mi fejlő szellemünkben behatott egykor Kossuth és Deák alakja, ez csak áldása a tanulónak s mintegy a gondviseléstől ajándekozott támogatása az iskola erkölcsi munkájának. De az emlitett csatornákon már a tarsalgók. a hirlapi ujdonságok, az utca hősei is a vonzó példa erejével foglalkoztatják tanulóink képzeletét, a balvégzetü hirhedtségnek, a könnyü és csábitó sikereknek, a csillogó léhaságnak és üres szájasságnak hősei talán éppen ugy mind az igaz érdeme. Ime a jellemképzésre törekvő szürke tanár versenytársai a példaadásban. Minél könnyebben férkőzhetnek ezek a növendékek lelkéhez s minél job ban nő a számuk, a tanár példája, a jellemképzésnek ez a leghatásosabb iskolai eszköze, ép annyit veszit hatásából és jelentőségéből.

De most már mindaz, a mit igy néma fájdalommal, de a sötét szinezés szándéka nélkül elmondottam; ugy tünhetik fel, mint az élet fejlődésének olyan következése, modern kifejezéssel élve: az evolutiónak olyan foka, melynek ellenében állig tehetünk valamit. Az iskolának, erkölcsi nevelő hatása bizonyára abban a mértékben lesz egyre nehezebbé, küzdelmesebbé, a milyenben a növendékeire gyakorolt erkölcsi befolyások külső köre tágul. A szerzetek rendházaiban, a protestáns kollegiumok régi internátusaiban a fejlődő lelkeket jó formán az iskola maga kormányozhatta. Majd a családdal kellett osztoznia, de hosszu időn át csak magával a családdal, a a patriarkális, elszigetelt életet élő családdal, mely miveltségi fokának megfelelően, az iskolának bizonyos áhitattal és szigorral járt mindenben a kezére és fiait, a tanuló évei alatt, inkább az iskolaéinak, mind a magáénak tekintette. Amind azt a patriarkális élet bomlott, a tanuló mint közelebbi egyre bensőbb érintkezésbe jutott a társadalommal s ime a külső élet, sokszerü, mozgalmas és zajos, tiszta és zavaros hullámaival, természetesen mind nagyobb részt vesz erkölcsi valójának alakitásában s egyre szükebb térre szoritja az iskola hatását. Az idő kerekét nem fordithatjuk vissza, de nem is akarjuk.

A mind nem juthat eszünkben sem közoktatásunk mai rendjének egészében vagy részeiben való birálata ellen, emelni szót, hiszen magunk is buzgó részt veszünk benne, nem akarunk és egyes tagjai működésének birálata ellen, szóval bármely iskolánkra vonatkozó kritika ellen, amely komoly ügyszeretetből és készültségből ered, ép oly kevésbé kivánjuk iskolánkat elzárni az élettől, melynek körében s a melynek számára dolgozunk. Nem is az élet közösége, megsokasodott vonatkozásai, megerősödött befolyása forrása azoknak a bajoknak, melyekre utaltam, hanem az, hogy életünket, mely befolyást keres és gyakorol az iskolára, nem hatja át ennek az iskolának, sőt talán általában az iskola feladatainak komoly felfogása és tisztelete. Mit mondjunk arról a tudományos és társadalmi mozgalomról, mely középoktatásunk szükséges reformjának zajos tárgyalását az emberbutitás szólamának hangoztatásával kezdte és folytatta egy éven át? Hallottunk valami ehhez hasonlót a müvelt világ oktatásügyi történetében? Külföldön is bizonyára sürün hangzanak erős támadások, egyre másra készülnek és szállnak ikra radikális reformtervek, de ki merem mondani: sohase az iskola ellen való iz gatással, sohasem a felelőség komoly érzete nélkül, sohasem ama nagy erkölcsi érdekek kockára vetésével, melyeket a rendszerében elitélt iskola kezében tart.

Ezt a tiszteletet kivánjuk mi is az iskolának, legalább feladatának és ifjuságának. E tiszteletre irányitó és kétségtelen példát kivánjuk közéletünk vezetőitől, a maga érdekeinek megbecsülését ebben a tiszteletben társadalmunktól, hivatásának e tisztelet tanusitotta nemes felfogását tanárságunktól, a maga jövőjének e tisztelet által való védelmét nemzetünktől. Nem magunknak kérjük, hanem ügyünknek, mely ép annyira az övék, mint a miénk. Nézzünk körül: az iskola tisztelete mindenfelé legelső, legszembetünőbb erkölcsi bizonyiteka a nemzeti müveltségnek. Csak az a tisztelet, az igazi közmüveltség épségének és erejének ez a bizonysága orvosolhatja meg nálunk is azokat az égő sebeket, melyekre rámutattam, csak az avathatja az élet hatását az iskolára elevenitővé, veszedelem nélkül, csak ez erősitheti meg felelőségérzetünket, csak ez ad kétségtelen jogot a társadalomnak arra, hogy az iskola erkölcsi eredményeiért is felelősségre vonjon bennünket. A testi egészség edző levegője a hegyek és tengerek tiszta környéke, hová szemét, por, gőz nemér: a lelki erősödéssé is ilyen. A mint az ember szeretetreméltóvá csak a szeretet levegőjében erhet, tiszteletreméltóvá, azaz jellemmé is csak a tisztelet levegőjében fejlődhetik. Ezt a tiszteletet, az erkölcsi nevelésnek és jellemképzésnek azt a föltételét kérjük a magyar iskolának.

Csevegés az asztalnál.

— **Móric a férj és a felesége.** —

A férj: Hallod feleség, ma nagy napunk volt a városházanál.

Felesége: Micsoda nagy nap? Nem értelek.

A férj: Leszavaztuk a katonákat.

Felesége: Móric! Isten a világ felett, nem vagy te megzavarodva? . . . Miféle katonákat szavaztatok le?

A férj: Hát leszavaztuk a katonákat, azokat, akiket a honvédelmi miniszter Celldömölkre szánt állandó tanyára.

Felesége: És miért szavaztátok le?

A férj: Hogy ne lábatlankodjanak nekünk itt, hogy ne pengessék sarkantyuikat az ujonnan készitett aszfalton s hogy ne drágitsák meg jobban amugy is drága piacunkat.

Felesége: Móric! azt mondom én neked, hogy a ti leszavazástoknak semmi más oka nincsen, mint az, hogy gyávák vagytok, féltek a katonáktól.

A férj: Legyen neked igazad.

Felesége: Hogy nekem legyen igazam? Ezt akarod te és én mondom neked, hogy igazam is van. Valósággal skandál, hogy a katonákat leszavaztátok s ezzel megakasztottátok a város nagyranövését, szaporodását, forgalmát, stb. — Móric! én akarom, hogy katonák legyenek. S ha nem lesz, nem hoztok, majd hozok én, de nekem muszáj igazamnak lenni.

A férj: Még megérem, hogy csakugyan a nyakamra hoz egy katonát . . . (Az asztaltól sietve távozik.)

Viszhang.

Mikor a hús erdőn járok,
Mindenünnen neved hallom,
Falomb, virág, csörgő patak,
Suttogó szél s madárajkon.

Csalódás az . . . csak a viszhang
Inceslkedő hamis hangja,
Amit érző szivemtől hall.
Százszor visszamondogatja! . . .

Galeotto.

ÚJDONSAGOK.

Március idusán.

(H. J.) . . . Megmozdul az alvó föld; a természet életre kel . . .

Közelg a magyar nemzet legfenségesebb ünnepe: március 15-ike. Nincs a hazában oly magyar ember, kinek szive meg ne dobbanna március 15-ének hallatára! S mig a Karpatoktól Adriáig csak egy, csak egyetlenegy magyar sziv is dobog, addig nem hal ki, addig élni fog a márciusi nagy napok emléke.

Valóban nagy napok voltak . . .

A magyar nemzet önállóságának, a zsarnokság pusztulásának s a béklyók lehulltának első szabad pillanata március 15 ike.

Kunyhók, paloták fényesek lesznek az égő gyertyáktól s a tavaszi szellőben meg-meglobog a nemzeti trikolor . . . Ezer meg ezer helyen megismétlik halhatatlan Petőfink „Talpra magyar"-ját, a szabad magyar sajtó első szabad termékét.

. . . Ötvenkilenc éve annak, hogy a nemzet legjobbjai csatasorba álltak elnyomott hazánk felszabaditásáért; ötvenkilenc éve, hogy a nemzet szemfényei elhullottak értünk.

A hálás utókor méltó fog lenni nagy hőseink dicső emlékéhez. Szenteljük e napot, a szabadságharc évfordulóját azok emlékének, akik ötvenkilenc évvel ezelőtt harcoltak a magyar haza szabaddá tételéért. Áldozzunk a nagyok, a dicsők emlékének s mutassuk meg magyar voltunkat a hazaszeretet minden látható jelével.

Elmélkedjünk . . . idézzük fel képzeletünkbe a 48-as idők dicső emlékeit; meritsünk bátorságot nemzeti martyrjaink tetteiből; s bátran, erős kitartással fogjunk a nemzet nagygyá, hatalmassá tételéhez s ha pillanatra sem tévesztjük szem elől eme mondást: »A haza mindenek előtt!« akkor nem fog beteljesülni rajtunk ama szomoru jóslat, amit a költő a vigasztalan jövőbe való latomással előre megjövendölt:

„Elsórnak majd északi vad szelek
S idegen nép tombol hamvaitok felett!"

— **Jakab ur sajtópere.** Jakab Bódog ur, a celldömölki járas ismert derék, humánus főbirája által lapunk ellen inditott sajtópereben szerdán hallgatta ki szerkesztőnket a győri kir. sajtóügyi vizsgalóbiró megkeresésére a celldömölki kir. járásbiróság. A főbiró ur vádlevelében azon kifejezésekct inkriminálja, amelyben mi az ő eljárását a simonyi-i körjegyző választásnal erőszakosnkk neveztük s pasáskodásnak minősitettük. Ezért perelte be lapunkat Jakab Bódog ur, az ismert pasa főbiró. Az inkriminált cikkért szerkesztőnk vállalta a felelősséget s kihallgatása alkalmával tiz tanunak a kihallgatását kérte, akik a főbiró ur által inkriminált közleményünkben foglaltak valódiságát — mint a választásnál jelenvolt szem- és fültanuk — minden kétséget kizárólag igazolni fogják. Hogy mi rágalmaztunk volna, majd kifog tünni a tanuk kihallgatásából s Jakab ur meg fog győződni, hogy mi csak az igazságot irtuk meg. Ha azért a közleményért, amelyet a főbiró ur besajtóperesitett, elitélnek bennünket s ebben a főbiró ur nyertes lesz, akkor mi nyomban beperelljük a csillagokat, — hogy nem ragyognak allandóan az égen s mi is megnyerjük ezt a pert. Igazunk tudatában nyugodtan nézünk a sajtóper elé.

— **Jubiláló tanitó.** Hosszu negyven esztendő óta működik már a tanitói rögös pályán Polgár István jánosházai kántortanitó. Barátai és tisztelői e nevezetes évfordulót nem hagyták csak amolyan könnyedén elsuhanni a semmiségbe. — Ünnepet rendeztek a tiszteletére, melyen a kartársak nevében Pungor Irén tanitónő üdvözölte a jubilánst, Este a Polgári Daloskörben folytatódott az ünneplés.

— **Szinészet.** Fürdei Miksa szintársulata Jánosházán a közönség élénk érdeklődése és pártfogása mellett tartja előadásait. Nagy hatrány azonban a szintársulatra, hogy nincs megfelelő nagy terem **Jánosházán** az előadások megtartására.

— **Darabant vendégek Vönöckön.** A gyászos emlékü néhai darabant-kormánynak két tagja, — Vörös Laszló volt kereskedelmi és Feilitsch Arthur földmivelésügyi ügyvivők a héten Vönöckön dr. Miskolcy Imre földbirtokosnál voltak látogatóban s itt busultak az elmult aranjeuzi szép napok felett s aggódtak a hazáért. A néhai darábant miniszterek szerdán az esti gyorsvonattal utaztak el a kiscelli allomásról Bpestre.

— **Müvészestély.** A kiscelli Leányegylet f. hó 23-án rendezendő müvészestélye iránt, melyről már volt szó lapunkban, a közönség széles rétegében élénk érdeklődés nyilvanul. A fővárosból jövő müvészek jóhirneve, eleve is kezeskedik a Leányegylet müvész estélyének magas szinvonaláról. A müvészestélyre jegyek már most kaphatók Német Markus és Bettler Pál divatáru kereskedők üzletében. A jegyek ára: I. hely 4. korona, II. hely 3 korona, állóhely 2 korona. A müvészestély rendezősége ezuton is kéri mindazokat, akik az estélyen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek jegyeiket lehetőleg előre megváltani, nehogy az előadás napján, a pénztárnál torlódás alljon elő.

— **Áthelyezett törvényszéki elnök.** Szabó Elek dr komáromi kir. törvényszéki elnököt, Szabó Imre dr. kiscelli kir. járásbiró fivérét saját kérelmére a veszprémi kir. törvényszékhez helyezték át, mint elnök.

— **Március 15-ikét** a kath. Legényegylet megfogja ünnepelni városunkban. Az ünnepség programmját ma állapitják meg.

— **Megégett kisleány.** A szomszédos Vassimonyi községben Kajtár Imre gazdálkodónak 1 és fél éves kisleánya szerdán a szobában a kályha körül jatszott, miközben a kályhából egy szikra kipattant s a kisleány ruhája meggyuladt. A szülők kint az udvaron voltak elfoglalva, mire bementek, a kislány sulyosan összeégett. Az orvosok remélik, hogy a kisleányt megmentbetik az életnek.

— **Pápa vármegye.** A pápaiaknak régi vágya, hogy Papa vármegyét alakithassanak. Most ismet erősen dolgoznak Pápa vármegye létesitésén s az uj megyebe Kiscellt is beszándékoznak keblezni. Még sok viz lefolyik addig a kis gyér vizü Cinca patakon is, mire a pápaiak óhaja teljesedésbe megy.

— **Sárvár igazságügyi palotát épit.** Sárvár halad, egyre halad. Most már szüknek bizonyulnak ott a kir. járásbiróság és telekkönyvi hivatal helyiségei is. A sárváriak mozgalmat inditottak igazságügyi palota épitése iránt. A város ingyen telket ad e célra.

— **Pénzintéseti tisztviselők gyülése.** A dunantuli pénzintézeti tisztvisölők egyesülete folyó évi március hó 24 én, Szombathelyen, a városháza nagytermében közgyülést tart.

— **A szőlőhegyekről.** Ugy a Ság, mint a Somlyohegyen, szorvanyosan megkezdették már a metszést. Egyes szőlősgazdák állitása szerint, az idei nagy hideg dacára a szőlővesszők elég jol telettek. Ezt ezonban, azt hisszük csak később lehet teljeséggel megállapitani.

— **Az iparosok és az ipartörvény.** A kisiparosok marcius 24-én és 25-én Budapesten országos kongresszust tartanak, amelyre az előkészitő-bizottság meghivja a kereskedelmi kormányt és az ország összes ipartestületeit. — A kongresszusnak egyetlen targya lesz a kisiparosok állásfoglalása az ipartörvény módositása ügyében.

— **Villamos világitás Jánosházán.** Benyó Sándor jánosházai vendéglős saját használatára motorikus üzemre villamos világitást rendezett be. A villamos erőt ipari célra is felfogja használni.

— **Havi baromvásárunkra** csütörtökön meglehetős mennyiségben történt felhajtás s eladások is szépen történtek.

— **A kártevő rovarok ellen.** A földmivelésügyi miniszterium rendelettel utasitotta a közigazgatási hatóságokat, hogy a birtokosokat a hernyók, lepketojások, a vértetü és a darázsfészkek irtására szigoruan figyelmeztessék, mert a mulasztók kihágást követnek el és 100 korona pénzbüntetéssel sujtandók.

— **Rendelet a vadorzók ellen.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a vadorzók ellen. A belügyminiszter kimondotta, hogy a ki fegyverrel idegen vadászterületre lép s mielőtt fegyverét használta volna, tetten érik, az engedély nélkül való vadászás által elkövetett cselekmény véghezvitelét nemcsak megkezdette, hanem be is fejezte; a vadorzók tehát nem védekezhetnek azzal a szokásos kifogással, hogy vadat nem lőttek, mert a hatóságok a szigoru birsagot minden körülmények közt kirójak rajuk.

— **Magyarország és Ausztria adóssága.** Az angol statisztikai hivatal kimutatása szerint Magyarorszag 226,343.000 koronával, Ausztia pedig 386,480 000 koronaval tartozik.

— **Harc a cukorrépa termelők és gyárosok között.** Még a mult év őszén megirtuk lapunkban, hogy a vasmegyei és a szomszédos veszprémmegyei földbirtokosok értekezletetet tartottak s ezen az értekezleten kimondották, hogy a cukorgyáraknak az eddig fizetett arért répát nem termelnek s különösen sok kifogások van a gazdáknak a répa lemázsalásnal. Ugylatszik a répatermelő gazdaknak a cukorgyárak ellen irányuló ebbeli harca mind szélesebb mederben terjed, mert a sopronmegyei répatermelők február hó 25-én Sopronban tartott értekezletükön egyhangulag elhataroztak, hogy répát nem termelnek a cukorgyárak részére, ha azok a szövetségben levő harom répatermelő csoport méltányos kivánságát nem teljesitik. Az értekezleten kimondottak, hogy a harom csoport közül akármelyik is csupán akkor köthet a gyarakkal szerződést, ha a szövetségben levő valamennyi termelő egyaránt megkapja a kikötött minimalis árt. Ha egyik vagy másik csoport esetleg megkapja a kért répaárt, a többiek nem kapnak meg — akkor egyik csoportnak sem szabad szerződnie a gyárakkal. Az értekezleten résztvettek: a kapuvári, csornai prépostsági, szanyi püspöki, veszkényi, eszterhazai és szováthi uradalmak, az enesei gazdák, Mihályi és Iván vidékének répatermelői.

— **Négy gyakorlat egy évben.** Ez évben a hadügyminiszter legujabb rendelete szerint, öszszesen négy fegyvergyakorlatot tartanak. És pedig kettőt tavasszal és kettőt nyáron A tavaszi fegyvergyakorlatok március 20-án és április 15 én lesznek. Ekkorra hivják be a tartalékosokat. A nyári gyakorlatokat julius derekán és augusztus 28-án tartják meg. A tartalékos tisztek fegyvergyakorlatáról külön rendelettel fog intézkedni a miniszter.

— **A közvetlen adófizetés kiterjesztése a vármegyei pótadókra.** A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően elrendelte az összes vármegyei törvényhatóságoknak, hogy a kis és nagyközségekben mindazon adófizetőktől, akiknek összes varmegyei pótadójuk a 200 koronát meghaladja, a vármegyei pótadókat csupán a kir. adóhivatalok vehetik föl. Szóval a 200 koronánál több varmegyei pótadót fizető polgárok ezentul e cimen fizetendő adójukat nem a községi pénztárakba, hanem az állami adóhivatalba kötelesek befizetni.

— **Csatáry Károly** széles körben ismert szombathelyi uriszabó, a tavaszi idényre már megkapta magyar, angol, és francia szövet ujdonságait, melyekből dus választek áll raktáron a m. t. megrendelőknek. Aki divatos, elegáns szabásu ruhat óhajt magának, az minden esetre helyesen teszi, ha Csatáry Károlyhoz fordul szükségletének beszerzése végett.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvü, gazdagon illusztrált főárjegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemü nikkel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemü arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőráruk stb.-ről eredeti gyári árban.
Nikkel remontoir óra — — — K 3.—
System Roskopf patent óra — — — K 4.—
Svájci eredeti system Roskopf patent K 5.—
Bélyegzett „Sas Roskopf" nikkel rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra „Glória" művel K 7.80
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel — K 11.80
Ébresztőóra K 2.90, Konyhaóra — — K 3.—
Schwarzwaldi óra K 2.80. Kakukóra K 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Minden kockázat! Becserélés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első óragyár és szétküldési áruház.
Brüx 1426 szám. (Csehország.)

CSATÁRY KÁROLY
polgári és egyenruha szabó
SZOMBATHELY,
Király-utca, Techet-féle házban.

Készítek a legujabb divat szerint, a legkitünöbb kivitelben, versenyképes árakon, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

és elvállalom bármiféle

egyenruhák

keszitését is.
Kivánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történt meghivásra bárhová személyesen elmegyek.
Szives támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. es egyenruha szabó
SZOMBATHELY

Hatóságilag eng. végeladás.

Üzletünk feladása folytán az összes raktáron levő árukat, u. m.:

vászon, schiffon, női ruhakelmék, mosók, zefirek, butorszovetek, női konfectió, stb.

mélyen leszállitva, a beszerzési áron alul is, végeladás utján árusitjuk el.

Ezen ritkán kínálkozó és csak rövid ideig tartó kedvező alkalmat a n. é. közönségnek b. figyelmébe ajánljuk.

Szombathelyen

Tisztelettel

Wohl és Dukász

felszámolás alatt.

Szőlőoltványok

minisztériumilag előirt minő ségben, 17 faj csemege, 19 borfajban háromféle alanyon, fajtisztán n. e. szés talajra is a Gyökeres vessző Portalis, Sotomis, Monticola, Aramon, Rupentris, Gamin No 1. és 2. kapható:
Vállalati szőlőiskolánál
BILLÉD.
Torontál megye.
Legolcsóbb árak!
Készlet:
271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.
AZ INTÉZŐSÉG.

Alapitva 1843.

VÁSÁROLJUNK

ékszerek, arany, ezüst, kinai ezüst evőeszközöket és disztárgyakat és

valódi svájci zseb és falí órákat

szenzációs olcsó árak mellett

a 60 éve fennálló s jó hirnévnek örvendő

STEINBERGER M. UTÓDA.

Benedek Oszkár aranymüves és órásnál

PÁPA. Fő-utca 13. szám.

A Benczések templomával szemben.

Minden órák javítása 11 évi jótállás mellett.

E szakba vágó javitások, postai rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
a kiadóhitalva.

253/1907. tkvi, szám.

Arverési hirdetmény.

A celldömölki kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré tessi, hogy a Kemenesalji Takarékpénztár végrehajtatónak Süle József sárállási végrehajtást szenvedő ellen 250 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a celldömölki kir. járásbiróság területén levő a magyargencsi 62 számu tjkvben A † 89 hrsz. alatt foglalt 71 számu házas ingatlanból Süle József sárállási $^{6}/_{56}$-od rész illetőségére az árverést 800 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az *1907. április hó 5 napján délelőtt 9 órakor* Magyargencs községhazan megtartando nyilvános árverésen a megálapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arvarezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy az 1881 évi t. c. a 42 §-bbn jelzett évfolyammal, számitott és az 1881 évi évi november hó 1-én 3833 sz alatt kelt m. kir, igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi t, c. 170 §-a értelmében, a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A celldömölki kir, járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Cell dömölk, 1907. évi február hó 5-én.

HANNIG kir. albiró.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY
Halászkapu-utca 4 sz.

cs. kir. udv. fegyverszálitó. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti Diana fegyverekből ugyszintén célszerü Hemmerle-féle fegyverekből

J. P. Sauer u. Sohn cég Krupp Frigyes-féle különleges acélszövet fegyverekből,

eredeti gyári áron.

Legujabb!! Browning-féle önmüködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kapható

Cs. es kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számu vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kalibertühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállitás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

Nyomatott a kiadótulajdonos.